

Csurgó és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt (4 kor.)
Negyedévre: 1 frt (2 kor.)
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkeszti:
Dr. Nagy Sándor ügyvéd.
Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér,
Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓHIVATAL:
Vágó Gyula könyvnyomdája,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Közjutaink.

Valamely község közegészségi állapotának egyik legfontosabb tényezője az ivóvíz: mert, míg egyfelől nélkülözhetetlen életszükséglet, másrészt éppen a rossz ivóvíz a legtöbb ragályos és járványos betegségnek a terjesztője.

A mióta a gócsó segélyével kimutatták, hogy a legtöbb e fajta betegséget mikroorganizmusok (bacillások és bacteriumok) okozzák és a mióta ismeretes azon tény, hogy ezen mikroorganizmusok gyakran az ivóvízben találhatók és ezen fertőzött vizek útján jutnak a szervezetbe, ezáltal terjesztve ragályos betegségeket: a hatóságok és a közegészségi közegek főfeladatuknak tartották, néha, a legnagyobb anyagi áldozatok árán, tiszta, jó ivóvizről gondoskodni.

Ez okból, látjuk, hogy nagyobb városok nagyszabású vízvezetékek útján vezettek tiszta forrásvizet, néha tetemes távolságokból, ujabban pedig, még kisebb községek is, artézi kutatkat furatnak.

A mi közjutaink vize, iszapos, piszkos és a forró évszakban, nagyobb szárazságban majdnem élvezhetetlen, sőt a budapesti egyetem bacteriologiai intézetében legközelebb történt vizsgálat alapján dr. Pertik Ottó, egyetemi tanár véleménye szerint, határozottan ártalmas, mert oly anyagokat tartalmaz, a melyek az egészséget aláássák.

Mindennek dacára községünk előjárósága közjutaink kérdését még arra sem méltatta, hogy vele tüzetesen foglalkozzék. Felvetett nemrég az artézi kút ásásának eszméje, de már az eszme maga is, annyi ellenszenvvel s közönyvel találkozott, hogy azt még megbeszélés tárgyává sem lehetett tenni. Némelyek azzal indokolták magatartásukat, hogy ők elég jó vizet isznak saját kutjokból, mások azon hagyományos tévedést hangoztatták, hogy Csurgó közegészségi viszonyaihoz szó sem fér.

A mi az elsőt illeti, arra nézve csak annyit, hogy első mindig a közérdek és ha vannak olyanok, a kik oly szerencsések, hogy otthon egészséges vizet ihatnak, ez még nem indokolja azt, hogy közjutaink rossz állapotán ne javítsunk. A mi pedig Csurgó rendkívül jó egészségi viszonyait illeti, szabadon megjegyeznünk, hogy például a múlt évben 11-el multa fölül a halálozás a születések számát. Nálunk évente átlag legalább 220—250 váltólázás beteg van, a minnek nagy részben a rossz ivóvíz az oka.

Ezen körülményeket figyelembe véve, nem mulaszthatjuk el az intéző körök figyelmét ez uton is föl hívni közjutaink türhettelen állapotára. Szakitson a képviselő-testület e kérdéssel szemben eddig tanúsított közönyével, foglalkozzék vele behatóan, ne riadjon vissza anyagi áldozatoktól sem és

tartsa szem előtt, hogy ha — a mitől Isten óvjon — az ország nagy részében pusztító kolera, vagy typhus-járvány hozzánk is eljutna, kutaink jelenlegi állapota mellett, óriási veszély hárulhatna városunkra.

Tehát: „Videant consules.“

Dr. Mayerhofer Lajos.

A főgymnásium új épületéről.

III.

De mivel a magas kormány évi 10,000 frt államségélyt ad 1894—95-től kezdve s egyszer s mindenkorra 50,000 frtot, kétségtelven alkalmazkodnunk kell a jelzett miniszteri „Utmutatás“-hoz; mondhatja bárki, ott pedig az van mondva, hogy „legalább 60 méter kell utca-szélességen. Igen; de oda van téve, ha három felől házak közé volna építve az intézet. Itt pedig ez eset nem áll. A homlokzat rövideget a két, vagy három szárny hosszával lehet pótolni.

Az Utmutatás azt is kívánja, hogy lehetőleg egyenes téren legyen elhelyezve az épület. Ezt is el lehet érni némi földmunkával, már a park lejtős helyre jut.

Végül azt kívánja az Utmutatás, hogy „a tanintézet a tanulók szállásaitól lehetőleg egyenlő távolságban legyen elhelyezve.“ Ha éjszakeről az óvárosi „major“-t délről a „Pécsi“ és „Diófa“-utcát tekintjük két szélső pontnak, mely pontokról tömegesen járnak tanulóink, e tekintetben se lehet különös ellenvetést tenni.

Következik az egészségügyi szempont. A tér elég emelkedett, száraz, szeles, s a mi szinte tekintetbe jöhet, kutvizénél jobb Csurgón nem létezik. A régi kissé sovány köztartás (Convictus) korában közmondással

Tárcza.

A varrógép.

Nem ismerek kedvesb dolgot
En a varrógépnél,
Ugy állok meg mellette, mint
Egy szent oltárképnél.
Mivelhogy a varrógépnél
Szép leányka üldögél
Ég a szeme, báj az arca
Benne angyal képe él.

S hallva a gépet,
Látom a szépet;
Látom a gyönyörű
Angyali képet.

Más okból is nagyon kedves
Nekem a varrógép,
Mert szívem dobbanására
Legjobb számlalógép.
Mikor én a gépnél állok
A hányszor az koppan,
Gyújtó szemek villámira
Szívem egyét dobban.

Dobbanó szívvél
Hallom a gépet,
Vágyó szememmel
Nézem a szépet.

Végre azért olyan kedves
E varrógép nekem,
Mivel nem csak lármáz, zörög
Ez a varrógépem.
Ezzel keresi a lányka
Elete szükségét,
Ezzel tartja apját, anyját,
Sok piczi testvérét.

Hallja az égből
Isten a gépet,
Áldva megáldja
Erte a szépet!

H.

Egy arany.

Irtá: MAJECZKY JENŐ.

Elvesztettem utolsó garasomat is. A bankár lassu, monoton hangon kiáltotta ki a nyerő kártyáját s a crupier gereblyéje utolsó négy ezüst öfrankosomat is besöpörte.

Kábultan, kimerülve emelkedtem fel székekről, fogtam kalapomat s hosszú köpönyegembe burkolózva elhagytam a játéktermet.

Künn hideg, havas idő fogadott. Neki indultam a kis város szűk utcáinak s agyam annyira tele volt még a lefolyt játék eseményeivel, hogy lábaim céltalanul vittek a frissen esett, magas hóval borított utcán. A házsor mellett gondolataimnak magamat átengedve jó darabon haladtam már így, midőn hirtelen puha tárgyba botlottam meg.

Megállottam s a szemközt pislogó utcai lámpa gyér világánál kutatni kezdtem az akadály okát.

Szánandó, megható kép tárult elém!

Egy kapualjba meghúzódva kis koldusiu nyugodott itt, ki észrevétlenül s elhagyatva e késő éjjeli órában itt vélt oltalmat találni a hideg ellen. Szép szőke feje a pusztá, hideg kővön nyugodott, kinyújtott lábait félig befedte már a szállongó hó s kacsóit keblén összekulesolva, szánalmas képet nyújtott e szegény, elhagyott lény. Rongyos, fakult kalapja mellette feküdt a hóban, mintha csak azon czélből tette volna a kis nyomorult, hogy álma alatt is találkozhatik könyörület

vált, hogy a jó, kemény víz, jó levegő adja a jó színt a konviktalistáknak. De az már tény, hogy emberemlékezet óta nem volt kolera Csurgó-Ujvárosban. Sem 1831-ben, sem 1856-ban, midőn a szomszéd Nagy-Marton lakosságát a kolera megtizedelte, sőt néhány halál-eset O-Csurgóban is volt, Ujvárost egészen megkímélte a járvány.

A erkölcsi szempont alá esik azon kedvező körülmény, hogy — negative — közel hozzá se heti- se országos vásár nem tartatik s a „Csokonai-utca”, melyben van e. t. értelemiség-lakta (24 házában 1 lelkesz, 8 tanár, 2 tanító, 5 hivatalnok, 1 gyógyszer-tár van) csendes utca. Pozitíve véve pedig nagy előnyére lehet, hogy szemben vele díszes templom, tanítói lak s külön tanterem van úgy, hogy a 4 épület egy kis vármegyszöveget képezhetne. Az ev. ref. templom közelsége, kiváltképen téli, zordon időkben nagyon megkönnyébbíti a templombajárást. Általában véve jól venné ki magát e helyütt koncentrált 4 tekintélyes épület úgy, hogy azt lehetne mondani, hogy a hosszsan elterülő Csurgó-Ujvárosnak egyik góczpontja (focus) a főgymnásium, másik az államképző tere a maga szinte szép várnégyszögével (tanító-képző, szemben vele leányiskola, keletről járásbírósi, délről főszolgabírói hivatal) lenne.

Fel kell említenem még azon körülményt is, hogy a köztartási épület nagyszerű, tágas könyvházaival, szolgálakásával, két kuttal szinte itt levén elhelyezve, a már most 140, utóbb még több tanulónak étkezését (kiváltképen délben) közelségénél fogva nagyon könnyitene, míg távolabbról, ismét a téli és esős napokat véve, bizony sok kellemetlenséggel járna.

Végül nem zárkoztunk el némi kegyeleti szemponttól sem.

A mint az iratokból, levelekből látjuk, sok ideig habozott az alapító Gróf, hova helyezze el a főgymnásiumot. Tudjuk, hogy eleinte Alsokban nézett neki helyet, de több okból (emelkedettebb, változatosabb, jobb vizű hely) a mostani hely mellett maradt.

Ha már az ő bölcsesége itt látta jónak elhelyezni azt, s a jövő beigazolta, hogy áldott lett az a hely, hol plántálta e nemes fát, nekünk is azt sugja valami, hogy ne távozzunk messze e helytől. Azt mondja az alapító, gróf „fundatio”-jában: „Si gymnásium hocce tractu temporis in alium locum transferretur, vel altiori jussu amoveretur: haec fundatio mea simpliciter cessabit . . . et ipsa Aedificia ad vires sex mille florenorum ad me et successoré meos redibunt.” (Ha e gymnásium idő folytán más

helyre áttétnék, vagy magasabb parancs megszüntetné, akkor ezen alapítvány-levelem egyszerűen megszűnik . . . s az épületek 6000 (Rhénes) forint erejéig rám, vagy utódaimra szállnak vissza.

Nem hiszem, hogy a dícsőült gróf utó-dai az esetre, ha a főgymnásium új épülete más helyen épülne fel, úgy, hogy a régi épület legfeljebb bentlakásra, tehát nem kizárólag tanügyi célokra használtatnék fel, betű szerint értelmezné e kikötést: de annyit valóban diktál nekünk, hogy ha távolabb helyen épülne fel az új épület, előzetesen a dícső emlékü gróf nemes utódainak beleegyezését kellene, lenne illő — kikérni és megnyerni.

Míg ha a mostani régi épület rőszomszédágában (tán 3—4 méter távolságra) épülne az új, az által, hogy az igazgatói lakás, könyvtár stb. a régi épületben lenne, a szerves összeköttetés ez által megmaradna a két épület között s az alapító-level intenciójának minden tekintetben elég lenne téve.

Lássuk most már a 2-ik kombinációt, a másik hely kérdését. Folyt. köv.

Az alsóki Hegyalja és a homoki szőlők.

Berzence felé haladva, amint Alsokot elhagyja a vándor, az alsóki homokbányán keresztül bukdaesolva jobb kéz felől, csakhamar egy erdőeskebe ér, hol meglepő látvány tárul szeme elé.

Az a lapos, agyagos dombhát, melyen Csurgó, Alsok és Sarkad elterülnek, egyszer csak megszakad s egy keskeny, mély völgy képződik, melynek meredek falai a hegyvidék szakadékaút juttatják az ember eszébe. A völgy mélyén ercske szivarog, túl rajta a mezők kalászhai hullámanak, innesső felét pedig fiatal szőlőültetvények borítják. Itt-ott már kis hajlék is van, hová a gazda esőben-viharban meghúzódhatik, néhol már szépen megerősödött tőkét látunk, néhol még hiányos az ültetés; van olyan gazda is, kinek ültetését elnyomta a gaz. Ez úgy látszik azt az elvet vallja, adj uram esőt, de mindjárt. Elültetni csak elültette a szőlőt, de a többit aztán a jó Istenre bízta.

Ez a meredek part lehúzódik déli irányban a Jalezina nevű rétig, itt aztán jobbra (nyugatra) fordul s a perdőzi nagy rétséget szegélyzi egész az ugynevezett Hidegkútig, sőt azon túl is.

Ennek az igazán szép, szemre, tudóre egyaránt üdítő lejtőnek fölönye, hogy homok s azért — ha jól tudom — 3—4 évvel ez-előtt kezdtek meg ott alsóki polgártársaink a szőlőültetést. El is nevezték ezt a terüle-

tet Hegyaljának, s mikor én e nevet ezikkem homlokára írtam, csak a közhasználatba átment nevet használtam. Hazai fajokat raktak ide le, nem válogatva, ki-ki onnét a honnét kapta s azt a fajt, amelyiket épen dícsérték előtte.

Egy másik, ha nem is oly szépséges helyen fekvő, de területre nézve tekintélyesebb szőlőültetés van Szentá község mellett, közvetlen a ref. templom keleti oldalánál, egy terjedelmes homokterületen, gondolom a régi legelő helyén. Itt úgy látszik vagy a talaj volt rosszabb, vagy az igyekezet kisebb, de tény az, hogy az ültetés sokkal silányabb, mint az alsóki hegyalján, pedig ez a hely is megilletné, hogy a birtokosok gondot fordítsanak rá, mert nem tudni, nem ott lesz-e valamikor a szentái határ legértékesebb része?

A homoki szőlőültetés azonban csak úgy lesz sikeres, ha tisztában vagyunk a talaj minőségével és jól megválogatjuk a bele való fajokat.

A homoki szőlőben csak úgy nem tesz kárt a fillokkera, ha legalább 75 % homokot tartalmaz. Az ily területen nem férhat magának utat a földben, mert az általa fűrt esatornácska folyton bedül, másrészt meg a fillokerának finom felbőre levén, az éles homokszemek fölhasogatják felbőret és megölik az állatot. A melyik gazda homoktalaját meg akarja vizsgáltatni, egy-egy marékra való szedjen a terület felső, közép és alsó részéből. Vagyis egy marékkal a domb tetejéről, egyet meg az oldalból. Ezt aztán, ha hozzáértő ember megvizsgálja, biztosan megmondhatja, hogy hány % a homok. A legegyszerűbb vizsgálat ebből áll. A földet egy hengeralaku üvegpohárban (üvegedényben) vízzel összerázzuk. Persze az egész hig, jó leveses legyen, ne ám, hogy a kanál megálljon benne! Rázás után állani hagyjuk ezt a sáros vizet, amíg egészen le nem ülepszik. A homok, mint legnehezebb rész az edény fenekére száll, az agyag és televényföld, mint könnyebb, fölül marad. Már most, ha például a leülepedett rész 10 cm. magas és ebből a homokra hét és fél centiméter esik, akkor a talaj 75 perzentos homok.

Az ilyen területet is jó felforgatni (rigolozni), a sorokat egymástól 1 mt. sőt 130 cm. távolságra — a tőkét pedig legalább 80 cmnyire venni. Ekkor akár ekevel is lehet kapáltatni, mint a kukoriczát.

Egyébiránt hivatalosan is meg lehet vizsgáltatni a homokot Budapesten, vagy Magyar-Ováron, csak 1 kgmot kell beküldeni a talajból s a kérévényhez 1 frt vizsgálati díj melléklendő.

Hogy micsoda fajokat ültessünk a ho-

lélek, ki nagy nyomorában csekély alamizsnával megszanja.

Tanácsalanul szemléltem néhány percig a kis fiút s épen távozni akartam már, hogy kis életének megmentésére az éjjeli őrséget segítségül híjjam, midőn figyelmemet egy fényes, csillogó tárgy vonta magára. — Hirtelen lehajoltam, a kis fiu kalapjának szurtos mélyében egy aranyat pillantottam meg. Oda megyek az utczai lámpához, megforgatom, nézem, nincs kétség, — valóban egy arany.

Gyorsan megfordulok, fel akartam ébreszteni a kis nyomorultat, tudára adni nagy szerencsét, átadni drága alamizsnáját, de hirtelen vad, örületes rohammal lepott meg játékszenvedélyem s a játékosok babonája azt sugta, hogy ezen arany nagy szerencsét hoz reám.

Sokáig tusakodtam, itt hagyjam a szegény koldust, gyámoltalanul, kitéve a megfagyásnak, kiraboljam, megfosszam utolsó reményéből is? Elborzadtam magam is ez undok tettől, melylyel a legaljasabb gonosztevők fokára sülyedek. Mellem zihált, forró agyamban kuszált gondolatok váltakoztak, rossz démonom ismét előfogott: „siess, ne habozz, a játékszenvedélyem még nyitva talárod, ott vár a szerencse reád!”

Ördögöm győzött, örültem kezdtem rohanni vissza, görcsösen szoritva markomban az aranyat.

Még javában folyt a játék, a korong

gyorsan forgott, a bankár épen osztani kezdte lapjait; oda vetettem aranyomat, lapomat átvetttem s izgatott kínos várakozással kísértem szemmel a korong forgását. Végre, megállt! Vörös szín! Nyertem!

A bankár lassan elém olvasott tizenegy aranyat. Oda vetettem újra, nyertem, folyton nyertem!

Elöttem káprázatos, csillogó fényben ragyogtak a felhalmozott aranyok, felzaklattott bensőm lassankint esillapodott. Csak rövid ideig még, megyek azonnal, felköltök kis nyomorult fiu, gazdaggá teszlek, csak rövid ideig még, Istenem ha megfagy, nyomorult, hitvány rabló vagyok.

Kínos gyöttrő gondolataim ismét előfogtak, öntudatlanul raktam s nyertem sokat, igen sokat.

A zöld posztón nagy halmokban hevert már az arany, önkívületlenül toltam ismét be a legnagyobb gamadát s ismét nyertem.

A bankár leborította a korongot, a bank kiürült, mára vége a játéknak.

Gyorsan felkeltem, tele raktam minde-nemet a nehéz aranyokkal, indulni akarok, felébreszteni szerencsem okozóját, jaj, de az arany súlya lenyom, nem enged, újra és újra lehanyatlok székemre s kínos erőlködésem, vergődésem mind hasztalan, nem mozdulhatok, agyonnyom beestelen kincsem, jaj!

Erős kéz rázza meg vállamat, felnyitom szememet, a teremőr áll előttem.

— Uram! méltóztassék más helyet vá-

lasztani nyugvására, — a termet már bezárjuk.

— Mi, mit beszél? Micsoda? Hol van a kis fiu, én gazdag vagyok, nézze itt a sok arany!

Zsebembe nyulok, aranyaimat keresem, álmos bárgyu képpel nézem az előttem állót.

— Uram kllenez óra óta itt alszik, a termet már bezárjuk, mit beszél ön aranyokról, tán még most is álmodik? Végre észre tértem. Hála a jó égnek, tehát nem raboltam, csak álom volt, rossz álom az egész. Keblem megkönnyebült, az elvesztett gazdagság varázsá füstként oszlott előttem el s szinte jó kedvvel léptem ki a szabadba, megszabadulva végték álom rossz lidércnyomásaitól.

Szép őszi reggel volt, a friss szél felém hozta a még jó távol álló kaszárnyából hangzó trombita ébresztő hangját, gyorsan indultam hát, mert századommal még a korai reggeli órákban masiroztunk Olaszországba.

Hosszu, fárasztó volt utunk, egyszer egy szőke, kedves arcú koldus fiu került utunkba, felém nyujtott kalapjába egy aranyat vetettem. Társaim esodálkozva néztek reám, kíváncsi arcukon mindegyikénél ott állt a kérdés, de én gyorsan a század élére lovagoltam, hogy kérdésüket kikerülhessem, mert megvallom, valahányszor egy ily alakkal találkozom, újra s újra eszembe jut álmom s szegényitően ott áll előttem az elrablott csillogó, csengő arany.

mekba, arra már vannak nemcsak országos, hanem egyenesen somogy megyei tapasztalatok is.

Általában országosan ajánlják homokterületre a következő borsfajtákat: Mézes, Muskotály, olasz Rizling és fekete Kadarka. Csemegefajnak a Chasselas (saszló) különböző fajtáit (spanyol, piros gyöngyszőlő).

Nálunk Somogyban, Lellén, tettek legelsőben kísérletet homoki szőlőültetéssel, s Szalay Imre képviselő ur birtokán különösen beváltak a Chasselas, a Burgundi (kék) és másodsorban az Oportó (Portugisi). Csak az megjegyzendő, hogy a peronosporát azonnal feeszkendezni kell, mihelyt föllép, így aztán 3 év alatt díszlik az ültetés.

A földműves gazdák tájékozására a Lellén bevált fajokról csak röviden egy pár ismertető szót.

A Chasselas (Saszló) levelei barnásan bujnak elő, igen sok kacsesot növeszt, fürtjei középszerű nagyság, tömöttek, sárgás-herék s már szeptemberben érik.

A kék Burgundi vesszői vékonyak, szürkésék, levelei pelyhesek. Fürtjei kicsinyek ugyan, de tömöttek és számosak, kékes-feketék. Ez is szeptemberben érik.

Az Oportó vesszői szintén vékonyak és szürkék, levelei nem igen vannak bevagdálva, fürtjei nem tömöttek ugyan, de a szemek húsosak, gömbölyűek, fekete-kék színűek, és a nem igen napos helyen is elég jól terem.

Ezeket tartottam szükségesnek szomszédos homoki szőlőültetéseinkre nézve elmondani, nagyon örülnék, ha soraimból szőlősgazdánk némi okulást és buzdítást merithetnének. Mert hát bujdosunk a földi téren, mint a költő mondja, s küzdelem közt szép az élet. A jó gazda tekintsen mindig a jövőre is, munkálkodjék és plantáljon és mindenk felett ne csüggedjen. Mert nem igaz, hogy a reménységet a boldogtalan teremti magának, remél az is és jogosan, aki küzdve küzd és bizva bizik!

Bárány Gyula

C s a r n o k.

A mire a bácsi nem gondolt.

(Folytatás.)

Irtá: DINNYÉS JENŐ

Feri azonban nem igen törődött vele, ismerte a bácsi természetét, tudta, hogy ez mindig így szokott történni s tudta, hogy legfeljebb addig tart, míg ő el nem kezd beszélni a bácsi kedvelt tárgyáról — a jogász életéről. — Azért hát hallgatott egy ideig s mikor aztán már látta, hogy a bácsi jól ki-beszélte és kinevette magát, csak akkor kezdett ő mesélni.

A bácsi csakugyan abba is hagyta a boszantást s hallgatta egy ideig Feri beszédét. De midőn látta, hogy az a Jolánkára való tekintetből mellőzi az ő előtte tulajdonképeni érdekes részleteket, akkor már meguntta tovább hallgatni s tanácsosabbnak látta a méhesbe vonulni ki egy kis ebédutáni szunynyadásra. — Azonban nem állhatta meg, hogy kimenetele előtt még egyszer föl ne említse az irodalmi munkát s hogy Jolánkát ne figyelmeztesse Feri hazudozásaira.

Feri nem szólt rá semmit, nem védeltte magát, csak mosolygott, mintha azt akarta volna vele kifejezni: jól van jól, majd megmutatom, — hogy még sem egészen úgy van.

Mikor aztán a bácsi kiment, akkor odament Jolánkához, megfogta annak reszkető kezét és azt kérdezte tőle mintegy esdeklő hangon, hogy olyan nagyon rosznak tartja-e őt, a minőnek a bácsi állítja?!

Jolánka e kérdés által — bár várta ezt Feritől — annyira meg lett lepve, hogy hirtelen szólni sem tudott, csak ránézett sötét nagy szemével mélyen s erősen, mintha azt akarta volna mondani: tekints azokba s olvasd ki belőle, hogy mit gondolok.

Feri olvasott is belőlük s megértette,

hogy az a néma hallgatás s az az édes tekintet mind azt mondják, hogy Jolánka nem hiszi a bácsi szavait s hogy nem tartja őt rosznak.

És ezért az elárult édes titokért úgy szeretett volna leborulni lábai elé, úgy szeretett volna feltárni előtte szíve érzelmeit s megmutatni néki, hogy mennyit s milyen sokat változott az egy rövid kis idő alatt. — Azonban mégis félt, hogy el talál repülni ez az édes álom, azért csak egy halk köszönő szót rebegett érte oly édes, oly biztató hangon, hogy már az is elég reményt adott Jolánkának arra nézve, hogy nem fog csalódni hitében.

S a bekövetkező napok csakugyan be is bizonyították, hogy a bácsinak nem volt egészen igaza, mert bizony Feri egészen megváltozott, nem ment sehová, nem kereste fel barátait, nem vágyott azoknak zajos mulatásába, hanem igyekezett betölteni a bácsi kívánságát, a ki arra kérte, hogy mulatassa néha-néha Jolánkát s tegye rá nézve széppé az unalmas falusi magányt. Nem engedett hát semmiféle mulatságra való csábításnak, hanem szíve sugallatát követve a bácsi kívánságára fordította minden figyelmét, s a mikor csak tehetette, mindig Jolánka társaságát kereste fel.

Jolánka is szívesen látta, örömmel hallgatta mulatató elbeszéléseit, vagy hegedűjének szívhez szóló hangjait, s nem is igen vette észre, hogy olyan gyorsan repülnek a napok, hogy olyan nagyon közeledik az az idő, mikor ez majd mind egyszerre elmúlik.

Azt hitte, hogy ez soká, nagyon soká el fog így tartani s egészen meglepetve hallotta egy napon Feritől, hogy nem sokára bucsút fog az nekik mondani.

Ránézett Ferire s midőn annak bánatos szeméből és halvány arcából meggyőződött, hogy nem tréfál, hogy nagyon is igazat beszélt, akkor kezdett csak ő is e felett gondolkodni. — Eszébe jutottak azok az elmúlt szép napok, azok a vidám órák és percek, melyeket Ferinek köszönhetett, majd ismét az, hogy ennek nemsokára vége lesz, hogy elmúlik, mint egy szép álom. Ezek a gondolatok aztán úgy elsomorították, hogy egy kis ideig szólni se tudott, csak nézett Ferire mintha attól akart volna vigasztalást kérni.

Feri se merte megszakítani a néma csendet, ő is csak hallgatott s visszagondolt az elmúlt szép időre, mely olyan gyorsan elrepült; elővette hegedűjét s elkezdett játszani bánatos, szívhez szóló nótákat olyan fájón, olyan érzéssel, hogy csak úgy sirt, hogy csak úgy zokogott a hegedű.

Jolánka pedig lehajította szép fejét, érezte, hogy valami nagyon összeszorítja a szívét, hogy valami nagyon fáj néki s elkezdett halkán, csendesen zokogni.

(Vége köv.)

H i r e k.

— **József főherceg jubeliuma.** Somogy megye főispánja, Tallán Gyula, a törvénhatóság legközelebbi mult gyűlésén, mint levelezőnk írja, azt indítványozta, hogy József főherceget jubeliuma alkalmából Somogy megye feliratilag üdvözölje. A megye közgyűlése nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadta a főispán indítványát és elhatározta, hogy a főherceghez jubeliuma alkalmából üdvözlő feliratot küld. Azon esetre, — ha a többi megye és város küldöttségek útján fejezik ki üdvözlőiket — a közgyűlés arra utasította a főispánt, hogy a főherceg üdvözlésére menő deputatit tagjait ő nevezze ki.

— **Templomszentelés.** A n.-kanizsai ev. ref. missiói egyház imaházának ünnepélyes felavatása folyó hó 15-én folyt le nem épen nagy számu — de intelligens közönség jelenlétében. A felszentelési beszédet főt. Pap Gábor püspök mondotta a tőle megszokott ékes-szólással. Szébbnél szébb mondatok hangzottak el a főpásztor ajkáról, midőn az Isten tiszteletére szentelt hajlékok fontosságát fejtegette. A felavató beszéd után Begedy István esperes az imaházban, Peti Lőrincz lelkész pedig az udvaron tartottak alkalmi

beszédet. Főgymnasiumunk tanári kara is képviseltette magát ezen szép ünnepélyen, jelen volt még főgymnasiumi ifjuságunk ének kara is, és Kovács Sándor zenetanár vezetése mellett két szép egyházi éneket adott elő. A megható ünnepély közebeddel végződött.

— **Vigyázatlanság.** F. hó 10-én d. u. a „Magyar Korona” vendéglő udvarán lévő faházban a cseledség meggondolatlanságból őrizet nélkül égni hagyta a munkájukhoz szükségeltető tüzet s aztán ez hamarosan elharapódzott s már nem csak a bentlő tárgyak égtek, hanem a tető is tüzet fogott s ha a járóelők idejekorán észre nem veszik, ugy e vigyázatlanság — tekintve az akkori szeles időt — nagy szerencsétlenséget hozhatott volna városunkra. Több figyelmet kérünk fordítani az ilyen dolgokra!

— **Hymen.** Strém Dénes, bükkösi föld-birtokos f. hó 15-én tartotta esküvőjét Székely Szelina kisasszonnyal Kaposvárott. Tartós örömet és boldogságot kívánunk az új házaspárnak.

— **Halálos verekedés.** Pátróban f. hó 15-én Dömötörfi István (Borsos), Bebők Dávid Illéssel összeszólalkozott, az összeszólalkozásból aztán verekedés támadt, a miközben Dömötörfi István Bebők D. Illést késével hasba szúrta. A verekedés után Bebők Illés hazament és elkeseredésében fegyverével öngyilkossági szándékából két lövést tett magára; az első lövés balarczát s a második pedig bal honalját roncsolta össze. — Bebők Illés 17-én éjjel meghalt. Az orvosi vizsgálat véleménye szerint a halál oka a szurás volt, mert a lövés sebek súlyosak, de nem életveszélyesek voltak.

— **Jó madarak.** F. hó 16-án éjjel Simon József inkei csendőr helyi járőr szolgálatra volt kivezényelve s szolgálatának teljesítése alatt értésére jutott, hogy Inke és Antalfalu közt lövés történt. A nevezett csendőr a kijelölt irányba tartott és az inkei kocsma előtt, az ugynevezett Klinker út közepén, két egyént látott állani. Odament hozzájuk s az egyikben Arvay György inkei éjjeliőrt ismerte föl, a másik pedig ismeretlen volt előtte, de miután felszólítására gyanus választ adott, azért felszólította, hogy adja át fegyverét és menjen vele a csendőrlaktanyára. Az illető egyén pedig a helyett, hogy engedett volna a felszólításnak, ellenszegült s fegyverét a csendőr felé tartva, azt felhuzni igyekezett. A csendőr ezt észrevette s önvédelemből az illető egyént fegyverével fejbevágtta, mire az illető összeesett, de csakhamar felugrott s megragadta a fegyvert a csendőr kezében. Így aztán egy jó darabig viaskodtak, míg végre sikerült a csendőrnek a fegyvert elvenni s azt a háttérben álló éjjeliőrnek átadni. Ekkor azonban a jó madár a csendőr fegyverét igyekezett kézhez kaparintani s ismét összekaptak s így viaskodva az országotról a kocsma udvarára, a konyha elé értek, a hol mineketten elesetek, s szerencsére úgy, hogy a jómadár hanyatt, a csendőr pedig féltérde esett s ily helyzetben iparkodtak egymástól a fegyvert elvenni. (Furcsa kissé, hogy az éjjeli őrt tetlenül nézte az egészet s hogy a falu, de különösen a kocsma lakói nem ébredtek föl a zajra! A szerk.) A csendőr végre, midőn fogyni látta erejét, egyik kezével a fegyvert tartotta s a másikkal pedig kihuzta kardját s azzal az illető egyénre több vágást mért, a melyek közül az egyik az illető egyén koponyájának jobb oldalát betörte. Erre a jó madár a csendőr fegyverét eleresztette és futásnak indult, de a csendőr hamarosan utolérte, letartóztatta és az őrsre kísérte, a hol kitűnt, hogy a jómadár Rác József és Valluson, Zalamegyében született s jelenleg csavargó kánászbojtár. A mig a csendőr Rác Józseffel dulakodott, azalatt annak társa a kocsma-ból megszökött s Rác József se akarja megnevezni pajtását. Rác József úgy látszik megkapta méltó büntetését s aligha fog a békés embereknek több gondot okozni, mert a csendőrtől kapott sebe súlyos s valószínűleg halált okozó.

— **Balog Árpád** szintársulata, mely Csurgóról Bares-telepre ment egy-pár előadásra — jelenleg Siklóson működik a közönség meg-lehető pártfogása és részvétele mellett. Bemutató előadás a Próbaházasság volt

s úgy ez, valamint a többi eddig előadott darabok, mint a „Siklós és Vidéke” írja igen jól sikerültek s a társulat a közönség teljes megelégedését vívta ki.

A balaton-szt-györgy s-szobbi h. é. vasut, mint értesültünk valószínűleg a jövő hét folyamán fog a közönség részére megnyitni. Mindazok, kik a magyar tenger gyönyörű tájképéhez es jótékony hatású fürdőihez elszöktak látogatni bizonyára örömmel veszik a hírt, hogy ezentul a Balatonhoz is kényelmesen el lehet majd zónázni és hogy nem leszünk majd kénytelenek előbb döcögő kocsikon fullasztó por fürdőket venni, vagy a déli vonat borsos szállítási díjait megfizetni. Következő állomások lesznek: B.-Szt.-György déli vasuti állomás, Balaton-Berény fürdő, Balaton-Keresztur, Balaton-Ujlak, Kéthely, Marezali, Gyóta, Mesz-tegnye, Böhönye, Segesd-Bogát, Segesd és S.-Szobbi. A közlekedést négy vonat fogja napónként közvetíteni. A reggeli vegyes és gyorsvonattal, valamint a délutáni vonattal is közvetlen csatlakozás van Balaton-Szt.-György felé, viszont az este érkező vegyes vonathoz is közvetlenül csatlakozik a Balaton-Szt.-Györgyről jövő vonat s csakis a reggeli fél nyolcz órakor B.-Szt.-Györgyről, Szobbra érkező utasoknak kell majd fél tizenegyig a Csurgó felé induló vonatra várakozniok. Remélhető, hogy Somogy-megye közönsége, mely immár a vármegye három határáról keresheti fel vasuton a Balatont, ezentul tömegesen fog tudni üdítő fürdőihez és hogy e vármegye közönsége nem fog bódolni azon viszás divatnak, hogy a stájer és más külföldi fürdőkben költik el pénzüket, míg a természet egyik legszebb alkotása, a Balaton gyönyörű melléke nem tud ama méltatlanban részesülni, melyet evszázados romantikája és páratlan szépségei által megérdemel.

Himlőjárvány lépett fel Fakos pusztán. A járvány már néhány áldozatot is rabolt el a gyermekek közül.

Helyi piacon árak: Buza 6'20—6'50; rozs 5'20—5'40; tengeri 5'00—5'20; zab 6'60—6'80; hajdina 7'20—7'30; fehér borsó 5'20—5'30; tarka borsó 3'80—4'10.

Vonatok forgalma.

I. S.-Szobbi—Kaposvár—Budapest felé.

Csurgó:			
érk. vv.	7'31	gyv.	7'59
ind. "	7'33	"	8'00
S.-Szobbi:			
érk. vv.	8'12	gyv.	8'21
ind. "	8'28	"	8'22
Kaposvár:			
érk. "	10'11	gytv.	9'11
ind. "	10'46	"	9'14
Budapest:			
érk. "	7'20	gytv.	6'25

Csatlakozó vonatok Szobban: Bares felé ind. d. e. 10'42 p. és este 6 órakor. Balaton-Szt.-György felé ind. regg. 8'40 p. és este 6 órakor.

II. Zákány—Fiume felé.

Csurgó:			
érk. szv.	5'29	gytv.	11'29
ind. "	5'30	"	11'32
Zákány:			
érk. "	5'50	gytv.	12'05
ind. "	6'17	"	12'05
Fiume:			
érk. szv.	6'40	gyv.	6'15

Csatlakozó vonatok Zákányban: Kanizsa felé ind. d. u. 12'39 p. és este 10'45 p.-kor. — Bares felé ind. regg. 5'58 p. és d. u. 3'21 p.-kor.
Az este 6 órától reggeli 6 óráig levő időköz aláhuzással van megjelölve.

Szerkesztői üzenetek:

Sz. E. Debreczen. A kért válasza vonatkozólag levél ment. Hát egy-egy jó kis tárcza, vagy egyéb czikk nem kerülhetne ki onnét a magyar Romából? Üdv!

D. Etelka Siklós. Az eddig megjelent lappeldányokat elküldtük. Hogy van N-ke? Üdvözlét!

B. A. Kaposvár. A kért czikk írója nem akarja levetni inkognitóját.

B. Gy. és G. Gy. Bpest. — Várjuk az ígérteteket!

H. I. Kolozsvár. Pár nap mulva levél megy! Hát a lant mikor fog már megszólalni?

Alföldi ördög. Helyben. — A tárczazikkért, — valamint megígért munkásgért előre is — fogadjuk köszönetünket.

Bandi. Helyben. Jó lélekkel mondvá bizony versei közül egyik se ér semmit. Tanácsolni pedig azt tanácsolhatjuk, hogy egyelőre csak a görög, latin, mennyiségtan, történet, stb. irodalmi munkákat olvassgassa.

Kiadó laptulajdonos: **Vá g ó Gyula.**

Nyilttér. *)

K ö s z ö n e t.

Mindazon igen tisztelt urak és urnők, különösen a csurgói ev. ref. főgimnázium és tanítóképzede tanáikara kedves nejeikkel, ugyanezen tanítványoknak tanuló illusága, kik szeretett kedvesünk: Szántó Jánosné szül. Horváth Emma halála és temetése alkalmával részvétüket nyilvánítani, vagy becses megjelenésükkel, közreműködésükkel a végtesztességételt meghatóbbá tenni szivesek voltak, fogadják a nyilvánosság terén is hálás köszönetünket és tiszteltünk. Csurgón, 1893. október 16.

Horváth István Szántó János,
nyireghazai ev. ref. tanító és neje Hojdu Julianna 16.

Pénzgyártás.

Felejthetetlen, takarékos nóm szelleme s a nagy-érdemű közönség érdekében nem tehetek másképp, — bár nem helyén való — mint közölni a következőket. A szomorú szertartásra intézkedni akartam; Cseplős János ur házamhoz toladott és ténvura vezetett, mert azt mondta, hogy egyedül neki van berendezése ilyesmikre; (a sorokból kiténik, hogy neki sem volt!) természetes, körülményeim között a szolgálatkészség jól esett, mert nem hittem azt, hogy olyan ember is van a világon, ki képes legyen arra, hogy valakinek megmérhetetlen bánatát még megmérhetetlenebbé iparkodjék tenni szombatinó érvágásával. Felszámítom Cseplős ur kiadásait jó árban; mondjuk, hogy vett 3 szál deszkát 1.50 krért, és 5 drb lécezt 1.50 krért. — 3 firt; vett továbbá Weisz Ede urtól 6 firtét posztot, (ez az összes berendezés) összesen 9 firt; ez a

*) Ezen rovatban közlöttekért nem vállal magára felelősséget a szerkesztő!

berendezés az ő tulajdona. A munkáért — melyet végzett — jó árt véve, szerény belátásom szerint én 5 firtot számítottam volna s 14 firttal rendkívül urasan lett volna fizetve, de ő 20 firtot kért s én kifizettem. Pletyka is vegyült — kenyéririgysége miatt a dologba, melynek következtében — ha korán nem értesülök — olyanokat is bele akart rántani, kiket föltétlenül tisztelek! Azt szerettem volna, hogy a munkának nevezett munkátlanságát még jobban megfizettesse velem! — A mélyen tisztelt közönségre bízom ezen dolognak megszívlelését és elbírálását.

SZANTÓ JÁNOS.

HIRDETÉSEK:

3213. tk. 1893.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csurgói kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírréteszi, hogy Jakab István kaposvári ügyvéd végrehajtónak Rada György belezna lakos végrehajtást szenvedő elleni 25 firt tőke követelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. trvszék a csurgói kir. jbiróság területén levő Bükkösd községben fekvő, bükkösi 87. sz. tkjyben A + 1. rend. 354 hrszám szőlőből Rada György végrehajtást szenvedett B. G. sorsz. 112-ed illetőségére 642 firtban ezennel megállapított kiküáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1893. évi december hó 27. napján délelőtt 10 órakor

Bükkösd község házánál dr. Hochreiter Kornél ügyvéd, vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküáltási áron alól is eladatni fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % vagyis 64 firt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. 60 t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított, és az 1881. november hó 1-én 3333 sz. a. kelt. m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tez. 170. §. a. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Csurgón, 1893. évi szept. hó 28. napján a kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

CSICS, ALBERT.
kir. aljárásbíró.

15

Értesítés.

Alulírott értesitem a t. közönséget, hogy Csurgón a „MAGYAR KORONÁ”-hoz ezimzett uj vendéglő

kávéház és étterem

helyiségeit

Kotyi József zenekara közreműködése mellett

vasárnap

azaz f. évi okt. hó 22-én délután 2 órakor ünnepélyesen

megnyitom.

Egyuttal a t. cz. utazó közönséget értesitem, hogy szálló-szobáimat a közhasználatnak átadom a legolcsóbb árak mellett.

Minden vonathoz saját fiakkerem közlekedik személyenkint 30 krért

Tisztelettel:

Bogári Ignác,

a „Korona” vendéglő főberlője.

18